

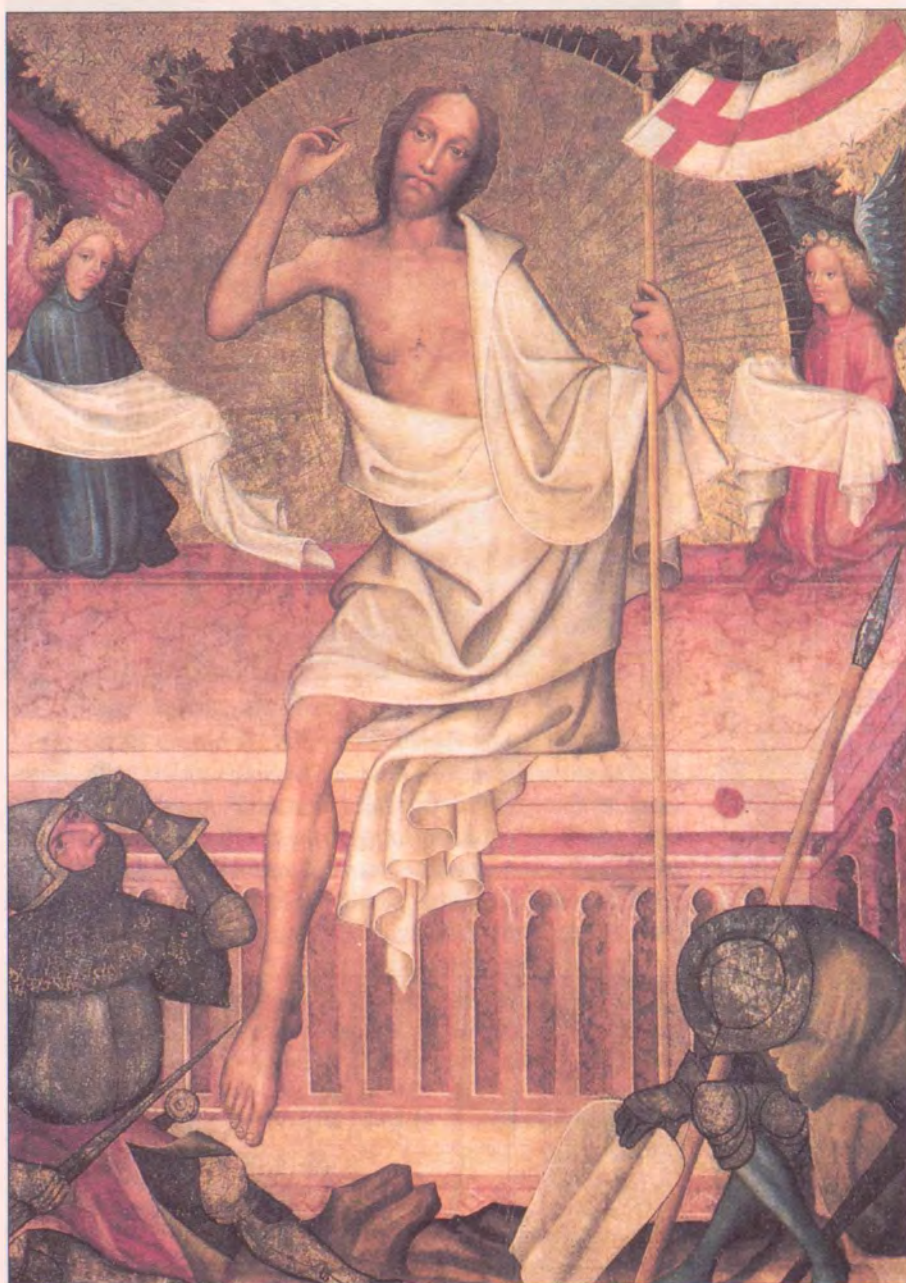
ZDISLAVA

měsíčník litoměřické diecéze

Ročník I / Číslo 5

6. 4. 1996

Cena : 6,- Kč

Opravdovou velikonoční radost vzkříšeného Krista všem čtenářům přeje a vyprošuje

redakce

Z obsahu:

Před 22 lety zemřel
kardinál Trochta
(str. 2)

Výstava fotografií
o liběšické farnosti
(str. 4)

Biskupské gymnázium
Bohosudov
(str. 6)

O ukrajinské misi
"maxovských" sester
(str. 8)

Představuje se
turnovská farnost
(str. 11)

Z Trmic až na konec
světa
(str. 15)

Před 22 lety zemřel Štěpán Trochta

IN VIA CRUCIS POPULUM SUUM FORTITER PRAECEDEBAT (Na křížové cestě statečně předcházeli svěřený lid). Kolik očí už spočinulo na této větě, vyryté do černé desky, ozdobené kardinálským znakem ve svatoštěpánské katedrále. Ne, není to heslo biskupského znaku Štěpána Trochty. To znělo jinak: Actio - sacrificium - caritas (Práce - oběť - láska). To byla směrnice, dle které žil a v jejím duchu chtěl pokračovat jako litoměřický biskup při katedrále, zasvěcené svatému jáhnu Štěpánovi a Panně Marii. Sám nosil tato jména od svého křtu. Narodil se 26. března roku 1905 - v téže roce se narodil i kardinál König, dosud žijící ve Vídni. Štěpán ho předešel v odchodu na věčnost již 6. dubna 1974. Byla tehdy sobota před Květnou nedělí. V bezvědomí ho ráno onoho dne našla sestra Aimona. Bylo to po vyčerpávajícím jednání s představitelům státní moci předcházející pátek. Nezemřel ve své rezidenci, ale v nemocnici - zvláštní shodou okolností v pokoji, kde v roce 1948 zemřel jeho předchůdce, biskup Weber.

Biskupovo úmrtí bylo tvrdou ranou pro život celé diecéze. Začala jím více jak patnáctiletá sedisvakance sva-

toštěpánské katedry, tedy rána, která měla být smrtící pro život diecéze, vybrané státními a stranickými mocipány jako první krok k zničení církve v naší vlasti. Dějiny ale přešly někdo jiný. Ani biskupův pohřeb, při němž se mocipáni tak vyznamenali, není tečkou za jeho životem. Tehdy zakazovali i vytištění potřebného počtu úmrtních oznámení, v Litoměřicích nesměl v den pohřbu nikdo dostat dovolenou, autobusová doprava měla zákaz přistavit potřebný počet autobusů, když průvod z katedrály na hřbitov byl též zakázán. Vrcholem pečlivosti státní správy byl zákaz kardinálům a biskupům z ciziny koncelebrovat zádušní mši svatou, kterou sloužil pozdější pražský arcibiskup kardinál Tomášek. To se dotklo zástupce Svatého otce, arcibiskupa Poggiho, kardinálů Bengsche z Berlína, Königa z Vídně a Wojtyla z Krakova, dnešního papeže Jana Pavla II., stejně jako řady jiných biskupů ze sousedních zemí. Ti směli při mši svaté přistoupit ke svatému přijímání jako kterýkoliv z věřících.

Kardinál Wojtyla i přes zákaz pronesl řeč na rozloučenou u rakve kardinála Štěpána Trochty, který byl opravdovým otcem své diecéze.

Josef Helikar

Kardinál Trochta měl zvláště blízko k dětem

Kardinál Štěpán Trochta se narodil 26. března 1905 ve Francově Lhotě na pomezí Moravy a Slovenska. Gymnázium studoval v Kroměříži a Turíně v Itálii, kde vstupuje do noviciátu salesiánů. Studia filozofie a teologie završil doktorátem také v Turíně. Za války byl zatčen a vězněn v Terezíně, Mauthausenu a Dachau. Litoměřickým biskupem se stal 23.11. 1947, avšak pouze do r. 1953. Poté opět od září 1968 až do své smrti.

Zdislava - měsíčník litoměřické diecéze

Vydává s církevním schválením litoměřického biskupství
Římskokatolická farnost,

Janov nad Nisou 41, 468 11, tel./fax. 0428/38 00 15

Řídí redakční rada, šéfredaktor Luboš Růta,

Grafická spolupráce: Jan Hrubý

Tiskne: GLOS Semily

Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků.

Distribuce: redakce - roční předplatné 100,- Kč včetně poštovního, při hromadných objednávkách sleva

Registrace: MK ČR 7397

ISSN 1211-3042

Ročník I., číslo 5

Datum vydání: 6.4.1996

(uzávěrka příštího čísla 19.4.)

Cena: 6,- Kč

Podávání novinových zásilek bylo povoleno Českou poštou, s.p.
OZSeČ v Ústí nad Labem, č.j. P/1 - 3892/95 ze dne 18.12.1995

Zamyšlení nad prázdným hrobem

Otvíráte noviny. Naše „Zdislava“ jsou také noviny, aspoň v tom, že má přinášet věci nové. Jakou „novinu“ tedy přináší toto velikonoční číslo?

„Prázdný hrob. Od našich dopisovatelů z Říma a Jeruzaléma. Hrob ve skále za hradbami Jeruzaléma, do kterého bylo v pátek před Velikonocemi položeno tělo jistého Ježíše z Nazareta v Galileji, odsouzeného a ukřižovaného pro pobuřování proti zákonité vládě židovské velerady a provinciální správě Římské říše, hrob, jehož uzavírací kámen byl opatřen pečeti velerady a trvale střežen její ochranou, byl třetího dne, tedy první den po sobotě ráno shledán prázdný. O nevysvětlitelném zmizení těla ukřižovaného zachovává římská i židovská policie mlčení a odvolává se na vyšší příkaz.“

Tak nějak by zněla novinářská zpráva dnes. Tak nějak asi zněla i tehdy před dvěma tisíciletími. Nevřešená záhada, znepokojující lidstvo po dvacet staletí. Zpráva stále nová, protože aktuální. Aktuální proto, že byla doplněna informacemi očitých svědků: nejen žen, které sice zprávu o něm rychle rozšířily, snadno však mohly být podezřívány z hysterického fantazírování, ale i tvrdých Galilejců, kteří jen tak na něco nenaletěli. Onen ukřižovaný Ježíš žije. Setkává se s nimi, nechává na sebe sáhnout, jí s nimi chléb a rybu, ukládá jim posláním, kterým oni jdou do celého světa - i na popraviště jako on.

Člověk má v životě jedinou jistotu: že jeho pozemský život jednou skončí a že jeho tělo skončí v rakvi, v hrobě, v kre-

matoriu. Na tom nic nezmění ani nejužasnější pokrok moderní vědy. A přece je tu znepokojivá zpráva, dva tisíce let stará, o prázdném hrobě, jediném v lidských dějinách. Zpráva znepokojivá, stále aktuální, stále nová.

Velikonoce jsou každoroční připomínkou této stále nové zprávy o prázdném hrobě. Ve východní církvi se lidé o velikonočních touto zprávou pozdravují: „Christos voskrese - istinno voskrese!“ Kristus vstal - opravdu vstal.

Ten prázdný hrob byl předmětem pouti od nejstarších dob, a když padl do rukou Saracénů, kteří poutě znemožnili, vyvolalo to epochu křížáckých válek. Zkušeni válečníci i naivní prostáčci, nadšení válečníci i blouzniví fanatici vytáhli dobýt Boží hrob. Ne nazaretský domek, kde Slovo se stalo tělem, ne betlémskou jeskyni, kde Boží Syn se narodil, ne břeh Genezaretského jezera, kde kázal, ba ani ne Getsemanskou zahradu, kde se potil krví, anebo Kalvárii, kde odevzdal Otci svého ducha: ale Boží hrob, jediný prázdný hrob za tisíciletí lidských dějin. Stačí přečíst z Křížácků Zofie Kossakové o fanatickém vítězném útoku, kterým dobyli baziliku Božího hrobu.

Když jsem se po létech čekání dostal konečně do Svaté země, viděl jsem něžně kouzelné prostředí kolem Genezaretského jezera, a pak jsem přišel do Jeruzaléma, kde jsem toužil především projít křížovou cestou po Via Dolorosa a vystoupit na Kalvárii, na místo, kde Ježíš na kříži vykoupil člověka. Pak jsme však z vrcholu Lebky sestoupili a poslušně se postavili do fron-

ty před skálu Božího hrobu, kam mohli sehnuti vejít nejvyšší tři. Když přišla na mne řada a poklekl jsem u prázdného sarkofágu, měl jsem hlavu plnou zmatených myšlenek: co tu vlastně hledám? A po chvíli ztišení mi došlo: tady, právě tady je cíl mé cesty - musel jsem přijít až sem, abych viděl onen prázdný hrob, jediný v dějinách lidstva, a stal se jeho očitým svědkem tak jako Petr a Jan.

Bratři a sestry, právě v dnešní zmatené, technicky a vědecky tak moderní, a přitom duchovně často tak ubohé době my všichni máme jednu velkou, zásadní úlohu a podle toho, zda a jak ji plníme, máme právo nazývat se křesťany - bratry a sestrami Ježíše Krista:

Jsmo svědky prázdného hrobu. Není už smrt, je jen život.

S malou obměnou můžeme parafrázovat slova z Rozhovrů karmelitánek: „Každá noc, do níž vstupujeme, je nocí Kristovy smrtelné úzkosti. Ale každé ráno je ráno velikonoční, kdy s Kristem vstáváme z mrtvých.“

P. Radim Jáchym OFM

Ty sám musíš vstát z mrtvých (Gertrud von Le Fort)

*Naléhavě volám, vás -
mocní andělé,
kteří jste za velikonočního
jítra
otřáslí skalním hrobem -
otřeste také tou ještě tvrdší
skálou,
otřeste úděsnými propastmi
vychladlé lidské lásky!*

*Vždyť Kristus je znovu
odsouzen k smrti
a leží ve skále
mrazivého hrobu
ztraceného světa -
naléhavě volám, pojdte,
vy mocní andělé,
a probudte pohřbeného
Krista!*

*Andělé mlčí...
Konečně se jeden z nich
sklonil
a laskavě mi zašeptal do
ucha:
„Ne já - ty sám Krista
vzbud!
Přece víš, že z této smrti
může Krista v sobě probudit
jen sama lidská duše!
Jdi do sebe, do svého
vlastního srdce
a odval kámen
ode dveří hrobové temnoty...“*

*Ty sám musíš vstát z mrtvých!
Kristus - ten už přece vstal!“*

Program oslav jubilejního roku kláštera v Oseku - duben

6.4. ve 23,00 - Velikonočního oheň a slavnost Vzkříšení, agapé

7.4. v 10,00 - Velikonoce - slavné bohoslužby se sborem Wiener Volkalensemble, Rakousko (řídí Dr. M. Linsbauer)

v 16,00 - Odpolední koncert v refektáři kláštera se stejným sborem, na programu budou duchovní skladby z 15. - 19. století

13.4. v 16,00 - Pouť do Mariánských Radčic (za účasti poutníků z Hettstedtu u kláštera Helfta)

20.4. v 15,00 - Přednáška P. Václava Malého na téma „Církev dnes“ - refektář kláštera

1.5. v 19,00 - Slavné zahájení májových pobožností, poté modlitba kompletáře (ve stejnou dobu po celý květen)

Misijní život naší diecéze inspiruje

Misijní charakter naší diecéze už několik měsíců oslovuje návštěvníky a farníky mnoha pražských kostelů. Svě místo v nich totiž našla putovní výstava fotografií Libešická fara 1988-1995.

Na dvaceti panelech představují fotografie duchovního správce této farnosti žateckého vikariátu, otce Jaroslava Sallera, redemptoristu, a ukazují radostné i smutné chvíle ze života jeho dětské misie. Každá misie naší diecéze je jakoby oázou na poušti, o tom, že její vláha může osvěžit i pražské farníky, svědčí jeden ze zápisů v kronice výstavy: „Drahý, neznámý pane faráři, kéž byste našel mnoho následovníků; fotografické důkazy Vaší záslužné činnosti mě velmi rozradostnily a přeji Vám Boží požehnání, sílu a zdraví.“ Autora výstavy, Ivana Dobrovolského, jsme požádali o bližší informace.

Cesta výstavy

Nápad povzbudit misijní dílo otce Jaroslava výstavou se zrodil v zimě, na počátku roku 1994. Ivan Dobrovolský vzpomíná, že tehdy mohl vybírat už z více než tisíce fotografií - ne profesionálních, ale amatérských, snad o to více oslovujících. Konkrétní podobu

výstavy neznal, ať Bůh sám vede své dílo.

Za místo první instalace bylo zvoleno „domovské“ prostředí redemptoristické koleje na Svaté Hoře. Autor fotografií se musel stát i autorem doprovodných textů, ba i výstavních panelů. Poslední konzultace mu v nemocnici poskytoval i umírající pastorační asistent libešické farnosti Jiří Straněk. Před Vánocemi 94 se v „pražské“ kruhové kapli svatohorského ambitu konala za účasti P. Sallera vernisáž výstavy.

Na Svaté Hoře zůstala výstava po celou poutní sezónu až do října 95. Ohlasy byly kladné - výstava však chce víc, chce provokovat k aktivitě. O její instalaci projevil zájem i pražské farnosti, od listopadu 95 vedla její pout' přes kostel sv. Vojtěcha v Dejvicích, kostel Panny Marie Sněžné, střešovický kostel, sv. Ludmily a Božské Srdce na Vinohradech, sv. Salvátora u Karlova mostu až do vršovického kostela sv. Václava, kde je v současnosti. Její cesta bude pokračovat dál - v lidských srdcích i v dalších farnostech.

Výstava je výzvou

Ivan Dobrovolský je po starší klidný muž, dlouholetý

„Osud této země bude jednou v rukou našich dětí“ - jedna z fotografií výstavy.

Pražan. Když byste ho potkali v ulicích Prahy, ani by Vás nenapadlo, že by se mohl starat i o něco jiného než o svou rodinu, své zaměstnání, své pohodlí, svůj čas - tak, jak je to ve velkoměstě obvyklé. On však své starosti věnuje dětské misi P. Sallera v naší diecézi - je jeho přítelem a spolupracovníkem už dlouhou řadu let. Výzvu, kterou sám zaslechl, chce touto výstavou sdělovat dál. Sám o tom říká: „Chci oslovit širokou křesťanskou veřejnost, zvláště mládež. Hledám potenciální misionáře, lidi ochotné přiložit ruku k dílu. Nosnou myšlenkou výstavy je, že bude informovat a vyzývat k modlitbě - a k následování tohoto misijního dobrodružství. Jedno z hesel na výstavních panelech je: Žeň je boha-

tá, dělníků je málo. Snad bude někdo, kdo tuto výzvu přijme. ... Chci, aby to byla víc než výstava.“

Je-li to možné, jsou panely výstavy instalovány do kruhu. Návštěvník si postupně prohlédne odhodlanou tvář otce Sallera, radostné úsměvy dětí a neradostnou kulisu „mrtvého“ venkova, nahlédne na výuku náboženství, zúčastní se křtů a biřmování, přečte si o problémech misijní církevní školy v Deštnici, prožívá úspěchy i zkoušky dětské misie v Libešicích - až je znovu na začátku. Nový začátek je však už jen na něm, kruh se podruhé otevírá do života...

Na letáku k výstavě jsou uvedena i tato slova: „Svědčím o dělníku na Božím úhoru, který pracuje a nehlédá odpoči-

Narozeniny O. Sallera v deštnické škole.

nek, bojuje a nedbá ran, dává a nepočítá, obětuje se do krajnosti.“

Závěrem

Výstava vypovídá nejen o Liběšicích, ale i o celé naší diecézi, o naší situaci. Pražanům ukazuje to, co mohou ve svých živých farnostech ztěžít poznat - život v misi. Budme rádi za to, že o nás někdo dává vědět a hledá pro nás pomoc. Pomoc Liběšicím, je pomoc celé diecézi. Uvědomit o Liběšicích, znamená uvědomit o nás.

M. P. Nitsche

P.S.: Pokud některý farní úřad bude mít zájem o instalaci výstavy (třeba při příležitosti větších poutí - texty k výstavě jsou i cizojazyčné, s výstavou je spojena sbírka na pomoc dětské misi), může se s autorem výstavy domluvit na adrese: Ivan Dobrovolský, Rezlerova 305, Praha 10 - Petrovice, 109 00, tel.: 02/786 73 18.

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil!

(Mt 27, 46; Mk 15, 34)

Je před námi Velký pátek s tím záhadným výkřikem Kristovým. Co je kolem toho nejasností! Nedávno dokonce jeden náš přední politik ve svém novoročním projevu označil tuto větu: „I Kristus na kříži zapochyboval o svém poslání.“

I kněží mají nejasno. Možná, že se Kristus jen modlil a při tom citoval žalm 22 (21).

Možná, že tímto žalmem vyjadřoval svou úzkost před smrtí. Nebo svou tělesnou bolest.

Jenže Kristus určitě nerecituje nějaká slova, aniž by stál za každým slovem, aniž by každé své slovo prožíval!

„Smutná je duše má až k smrti!“ (Mt 26, 38; Mk 14, 34)

Troufám si tvrdit, že vyčerpávající odpověď nám dává

sv. Jan od Kříže. Zasluhou Karmelitánského nakladatelství vyšlo nyní jeho dílo *Temná noc*. Sv. Jan tam popisuje nejsilnější zkoušky, které Bůh dopouští na člověka a jimiž ho chce očistit, vytrýbit. Sv. Jan mluví o „nejniternějším očišťování“. Tyto zkoušky nazývá sv. Jan „nocemi“, noci smyslu a tu horší: noci ducha. A v této druhé noci člověk prožívá takové chvíle, že se cítí opuštěn nejen od lidí, ale i od Boha. Sv. Terezička po této zkoušce píše: „Už se nedivím, že lidé páchají sebevraždou. Kdyby mě nedržela víra, spáchala bych ji také.“

Sv. Jan popisuje tuto noc: „Duše se cítí být ničena a vracena krutou duchovní smrtí tváří v tvář své bídě... Duše zakouší velmi živě stín smrti a úpění smrti i bolesti pekla,

a to v tom, že se cítí být bez Boha, trestána a odvržena a Boha nehodná, i to, že On je rozhněván...“

Když tedy byl Kristus do důsledku člověkem, byl také - podle listu Židům 4, 15 „vyzkoušen ve všem možném jako my - vyjma hřích.“

Otec nebeský tedy nechal vyzkoušet svého Syna opravdu ve všem - jak vrcholnou bolestnou smrtí na kříži, tak i tou nejhorší trýzní duševní - noci ducha podle terminologie sv. Jana od Kříže. Jejím posláním je dokonalé očištění před vzkříšením.

Tak se pokusme s Kristem tyto dva vrcholy utrpení, které se týkají i nás a celé současné doby, trochu víc promeditovat.

P. Ladislav Kubíček

Velikonoční meditace

Hřích, utrpení a smrt nezánikly tím, že nás Kristus vykoupil. Byly však pojaty do Božího plánu spásy, staly se jakýmiśi stupni, po nichž jdeme vzhůru ke světlu.

Od té doby, co Kristus zemřel jako oběť za všechno lidstvo, i hřích je takovým stupněm ke světlu. S apoštolem Pavlem víme: „Kristus přišel na tento svět, aby zachránil hříšné. Já mezi ně patřím na prvním místě. Ale právě proto jsem došel milosrdenství, aby tím Kristus na mně jako na prvním ukázal celou svou shovívavost.“ (1 Tim 1, 15n) Ovšem: „Řekneme-li, že hřích nemáme, klameme sami sebe a není v nás pravda. Když však uznáme, že se dopouštíme hříchů, On nám hříchy odpustí a očistí nás ode všeho špatné-

ho.“ (1 Jan 1, 8n)

Právě v ubohosti hříchů zakoušíme osvobozující působení spásy: smíme se omýt v krvi Beránkově (Zj 7, 14), jsme zbaveni viny, a tak oslavujeme Spasitele, protože se na nás ukázalo jeho vítězství nad ďáblem a hříchem.

Poznání skutečnosti, že jsme hříšní, v nás probouzí touhu po spáse, touhu být zbaveni vin. Nově a hlouběji se setkáváme s Pánem. Důvěra v něho, jenž nepřichází jako soudce, ale jako zachránce (Jan 3, 17) - nás osvobozuje od strachu před hříchem. Kristus zničil náš dluh, náš dlužní úpis. Naše slabost pro něho neznámá nic - jen když naše vůle je zaměřena na něho a naše láska ho hledá!

E. Nikrinová

Klášteř dominikánů v Jablonném v Podještědí srdečně zve na tradiční

Pout' svaté Zdislavy

která se bude konat ve dnech 1.-2. června 1996.

Program:

- Sobota 1.6.:** 9,00 - mše svatá
11,00 - mše svatá (slouží kanovník P. Jiří Hladík OCr.)
14,00 - mše svatá
- Neděle 2.6.:** 10,00 - slavná mše svatá, vyhlášení kostela v Jablonném za baziliku minor a změna titulu chrámu (slouží litoměřický biskup Josef Koukl)

Pouti se zúčastní i generální postuátor procesu svatořečení paní Zdislavy, P. Innocento Venchi OP z Říma.

Biskupské gymnázium Bohosudov a jeho konvikt

Ve školním roce 1993/94 byla po mnohaleté nedobrovolné pauze obnovena výuka na osmiletém církevním gymnáziu v Bohosudově. Cílem školy je vytvářet základy duchovního života osobnosti, rozvíjet u žáků všestranné dovednosti, přispívat ke kultuře jejich projevu.

Záměrem školy je dále působit na rozvoj rozumové, citové, estetické, mravní i volní stránky jedince. Gymnázium vede studenty k pochopení kořenů evropské civilizace, k chápání zákonitostí přírody, k logickému myšlení a to na úrovni generace vstupující do 21. století. Absolvent BGB by měl chovat posvátnou úctu k životu, člověku, ke vzdělání, měl by si vypěstovat trvalou touhu po vědění.

V současné době na gymnáziu studuje více než 300 žáků. Oni a jejich učitelé se pokoušejí navázat na nejlepší tradice církevního školství v našem regionu. Ve třetím roce nové existence školy tyto snahy už dostávají konkrétní podobu: prvenství v okresním kole matematické olympiády, přední místa v olympiádě v českém jazyce a biologii. Velkým úspěchem je i skutečnost, že studentka BGB se probíjela přes okresní a krajské kolo až do celonárodní přehlídky v recitaci Wolkerův Prostějov. Svou školu výborně reprezentuje i pěvecký sbor - nejen svými vystoupeními, ale i organizací festivalu sborového zpěvu, který do Bohosudova přilákal účastníky z naší republiky i ze zahraničí. V budoucnu by se rádi prosadili i členové dvou školních šachových kroužků - zatím získávají první body v oblastním přeboru žáků a v okresním přeboru druž-

stev.

Součástí gymnázia je konvikt. Ubytování v něm umožňuje studium na BGB i žákům z velmi vzdálených míst. Studenti platí za měsíční pobyt v konviktu 250,- Kč, celodenní stravné (snídaně, dvě svačiny, oběd, teplá večeře) stojí 42,- Kč. Přitom podmínkou ubytování není vzdálenost bydliště, žít zde mohou i žáci místní či z nejbližšího okolí, jejichž rodiče jsou příliš zaměstnáni podnikatelskými či společenskými činnostmi.

V čele konviktu stojí jeho rektor P. Josef Cukr SJ, jehož hlavní snahou je vytvořit v konviktu ovzduší křesťanského společenství. Konvikt jako součást gymnázia poskytuje mimo učební plán možnost specifických duchovních, kulturních a sportovních aktivit. V areálu jsou velmi bohaté knižní sbírky, tedy zdroje nedocenitelných studijních

příležitostí.

Škola se může pochlubit také řadou zahraničních kontaktů. Nejzajímavější je spolupráce s církevní střední školou ve Velké Británii, neboť do této školy poblíž Londýna jezdí naši studenti na 2-3 měsíce během školního roku. Čtyři naši gymnazisté již pobyt absolvovali, dva jsou právě ve Velké Británii a další čtyři se k výjezdu chystají. Studenti hradí jen cestu a pojištění. Školné, ubytování a stravování je darem anglického partnera. Další čtyři žáci absolvovali podobný studijní pobyt v SRN.

První maturity na Biskupském gymnáziu v Bohosudově budou probíhat v květnu a červnu 1998. Ovšem už nyní jsou studenti pod vedením svých pedagogů k této významné životní zkoušce připravováni stejně tak pečlivě jako k přijímacím zkouškám na vysoké školy.

Na závěr ještě důležité informace pro uchazeče o studium na Biskupském gymnáziu v Bohosudově:

- adresa školy: Biskupské gymnázium, Koněvova 34, 417 42 Krupka

- přihlášky podávají žáci z 5. tříd základní školy, z vyšších ročníků je přestup na kterékoliv gymnázium možný je výjimečně (pouze se souhlasem školského úřadu)

- přihlášky je možno posílat do konce dubna 1996

- přihlášky není nutno podávat prostřednictvím základní školy, mohou je podat sami rodiče

- veškeré informace lze získat osobním jednáním nebo na telefonním čísle 0417/61392

vedení gymnázia

Bohosudovské biskupské gymnázium

Jak se víc dozvědět

Je to už víc než dva roky, kdy jsme v našem městě založili pobočku České křesťanské akademie. Jak asi víte, ČKA ve ke členství a spolupráci všechny naše občany a organizace, kteří chtějí napomáhat rozvoji vědy, umění a vzdělávání v duchu křesťanských hodnot. Většinou jednou za měsíc se sejde-me vždy s některou renomovanou osobností, která nám odhalí malý kousek poznání, popř. vyslechneme program duchovní hudby s výkladem.

Koncem minulého roku nás navštívil dr. J. Grygar, nedostížný popularizátor fyziky a astronomie. Nezklamal při vyprávění poutavého příběhu vzniku vesmíru a galaxií z pohledu teorie velkého třesku. V tomto ohledu věda v našem století velmi pokročila, vždyť teprve od 20. let je známa existence galaxií. V průběhu celého vystoupení byla jasně vymezena kompetence vědy a víry. Právě proto, že se nerespektují odlišné kompetence vědy a víry, docházelo a mnohde ještě dochází ke zdánlivému protikladu přírodních věd a náboženství. Závěr přednášky vyzněl velmi optimisticky. Moderní přírodovědecká bádání vedou k jasným a dokonalým výsledkům. Dospívá se totiž k zákonům chování světa a vesmíru, které fascinují svou vysokou pochopitelností a inteligencí. To vše poukazuje v konečném důsledku na jejich nadpřirozený původ.

Naše lednové setkání bylo věnováno biblické etice. Dr. J. Sokol ve své přednášce vyzdvihl obrovskou cenu obrácení, pokání a odpuštění. V tom je právě jedinečná povaha křesťanské zvěsti. Můžeme začít již v příbězích Starého zákona, kde David lituje svého těžkého provinění a Hospodin z něho vinu snímá. Přestože byl David vlastně úkladný vrah, zůstává nakonec

v paměti národa jako slavný král. V evangeliích je pak princip odpuštění jednoznačně představen Ježíšem. Vzpomeňme na podobenství o marnotratném synu, o ztracené ovci - či na podobenství o dělnících na vinici. Křesťanská zvěst tedy spočívá nejen v hlásání Desatera a ve svědectví občanské bezúhonnosti, ale také na pokání a odpuštění.

Poslední přednáška nás zavedla do jiné oblasti. Dr. Z. Neubauer se zaměřil na nejnovější objevy v biologii. Tu je třeba vnímat jako paralelu moderní kosmologie. I tady se dají vysledovat „výbuchy“ života v procesu jeho vývoje na Zemi. Na Darwinovu evoluční teorii se musíme dívat z pohledu „pasivního síta“, které propouští pouze odolnější a silnější organismy na úkor slabých a neuživých. Ne že by se něco samo zdokonalovalo. Sám Darwin to už tak chápal. Teprve marxismus zneužil jeho objevy k argumentům ateistické ideologie. Molekulární biologie dnes podhaluje tajemství skladby buněk, lineárního genetického zápisu a vzájemné interakce genů. Záznam vlastností života se skládá z několika stavebních kamenů, podobně jako je to se stavbou hmoty.

Naše setkání jsou zásadně vedena v ekumenickém duchu. Nechybí ani závěrečná společná modlitba a rozhovory v menších kroužcích.

Využívejme těchto a podobných možností, abychom mohli alespoň částečně nahradit své chybějící znalosti z minulého období, kdy bylo náboženství označováno jako tmářství, které brání každému vědeckému a společenskému pokroku. Dejme občas přednost skutečnému poučení před trávením času sledováním televizního seriálu.

*Jiří Vosáhlo
Mladá Boleslav*

Další informace o možnosti zasílání pohlednic do misí:

V minulém čísle Zdislavy jsme informovali o možnosti zaslání pohlednic do misí. Adresy byly převzaty z oficiálních zdrojů, které je později upřesnily. Kdo již pohlednice na původně uveřejněné adresy zaslal, nemusí mít obavu, že by nedošly svého určení.

Zde jsou tedy nové adresy, na které lze pohlednice posílat:

1. Mrs. B.M. Chinake, 1 Danbury Ave, Mabelreign, Harare, ZIMBABWE - AFRICA
2. Mr. Stefan Gazdík, SDB, Kansebule B.P. 2467, Lubumbaschi, ZAIRE - AFRICA

Další možností je poslat vaši pomoc na belgické salesiánské centrum, odkud je každý týden odesílána pošta do misí (tato možnost je levnější). Adresa zní:

Mr. Stefan Gazdík, c/o Don Bosco, Wespelaarsebaan 250, 3190 BOORTMEERBEEK, Belgique

Pohlednice můžete zabalit do obálky po 10 kusech, poštovní sazba 20,- Kč platí do hmotnosti 50g, což je 10-12 pohlednic (podle síly papíru, na němž jsou tištěny).

V Muzeu hlavního města se koná výstava o žitenickém kostele

Výstava fotografií, dřevěných soch a románských plastik pod názvem Žitenice - kostel svatého Petra a Pavla je od 8. března až do 28. dubna otevřena v Muzeu hlavního města Prahy na Florenci.

Autor výstavy Petr Macák řekl, že k vidění jsou zde i unikáty z roku 1200.

Kostel svatého Petra a Pavla v Žitenicích nedaleko Litoměřic, jehož existence je doložena od poloviny jedenáctého století a jehož stavebníkem byl vyšehradský probošt Beno z Martinic, je údajně spojen také se Siegfriedem z Eppsteinu, který byl roku 1200 zvolen mohučským arcibiskupem.

Expozice se snaží doložit důležitost výzkumu určité lokality, který přesahuje význam města, regionu, ale i českých hranic. Dokládá vzájemné vazby českých dějin se středoevropským prostorem.

Vystavit tyto unikáty chtějí také německá Mohuč a belgický Brusel. Obě města jsou s dějinami kostela údajně spojena. Kostel v Žitenicích nyní spadá pod litoměřické děkanství.

-ČTK-

Jak ušetřit dva miliony

Také vás někdy ničí šarvátka vašich dětí? Co z nich jenom vyroste, když jsou schopné hádat se o jeden bonbón, o fixu, o céčko a podobné nicotnosti? Někdy to dojde tak daleko, že si říkám: „Jak se mají dohodnout lidé v zemích zmítaných válkou, kde zlo plodí zlo, když se tady tři děti nedokážou domluvit, kdo je na řadě se zametáním schodů?“

Sním o velkém domě, kde by každý měl svůj pokoj, zařízený podle svého, dost místa na zábavu i na učení. Každý svou televizi, abychom se mohli bez omezení dívat na své oblíbené pořady. Janička by si pouštěla kdykoliv hudbu, kterou má ráda. Lucinka by měla psací stůl plný pomalovaných papírů a odstřížků látek. Péťa plný stůl roztahavých stavebnic, které by nikdy nemusel uklízet. To by byla krása, klid a pohoda.

No jo, ale kde by se ty děti naučily žít? Tolerovat potřeby a přání druhých. Dobře vycházet s druhými lidmi je přece jedno z největších umění života. Budou je potřebovat ve škole, ve své budoucí rodině, na pracovišti, všude.

Tak dobře, jen se děti hádejte, ale slušně! Naučte se druhého neurážet, vyslechnout jeho názor, omlouvat se a odpouštět. Budu vás usměrňovat a pomáhat vám. Nebudu už lamentovat, proč zrovna já mám takové zlobivé děti. Zdá se mi, že je docela dobře, když máme jen jeden dětský pokoj.

Vida, jak je život snadný. Stačí chvilka zamyšlení a hned ušetříme dva miliony za jeden krásný velký dům s mnoha pokoji, ve kterých by byl každý sám.

Helena Z. Nejedlá

Pekárna svaté Agáty

Farní charita při Děkan- ském úřadu v Jablonci nad Nisou již přes čtyři roky poskytuje humanitární pomoc Podkarpatské Rusi na západní Ukrajině. První SOS přišlo ze dvou nově vybudovaných řeckokatolických seminářů ve Lvově a Ivano-Frankovsku. Druhé od slovenských sester, které za totality působily v Horním Maxově na Jablonecku, kde pečovaly o nemocné děti.

Některé z nich odešly před pěti lety na Podkarpatskou Rus, kde v příhraniční oblasti mezi Užhorodem a Mukačevem je třináct vesnic osídlených odedávna povětšinou Slováky, kteří jsou římskými katolíky.

Mezi nimi začal před deseti lety působit ukrajinský katolický kněz P. Petr Žarkovskí. To již byl počátek Gorbačovovy éry. Začal postupně otvírat kostely, které byly povětšinou proměněné ve skladiště. Co zpočátku zkusil od bolševických aparátčků by vydalo na celou knihu. Lidé se začali postupně vracet do kostelů a - co je nejvíce potěšitelné - přicházejí i děti a mládež. Příchod čtyř slovenských sester znamenal opravdovou evangelizaci celé oblasti.

Když jsem tam byl s humanitární pomocí před půl druhým rokem, mohly mě sestry zavést ve stopadesátisícovém hraničním městě Užhorodu ke staveništi, kde začal vznikat dům pro budoucí sestry z Ukrajiny. Otec Petr se tehdy se mnou loučil s prosbou, že by ze všeho nejvíce potřeboval pekárnu, aby ten prostý lid úplně chudý měl alespoň vezdejší chléb. To nebylo v naší moci. Věci se však ujala rakouská katolická Charita. Ohromným nákladem byl přestavěn zchátralý dům, který původně patřil církvi, a byl upraven v pekárnu.

3. prosince loňského roku

za účasti dvou římskokatolických a jednoho řeckokatolického biskupa i předních představitelů rakouské Charity byla slavnostně otevřena pekárna svaté Agáty, ochránkyň farnosti. Lidé dostali první chléb a pečivo. Radost a dojetí patera Petra, sester a zástupců lidí bylo nelicené. Od toho dne kromě neděle ve dne v noci dvanáct placených a šest dobrovolných pracovníků na dvě směny chrlí množství chleba. Dodávkový Mercedes-Benz dodává chléb do Užhorodu za běžné ceny. Siroťci, nemocní, nezaměstnaní a staří se mohou nasytit chlebem zdarma. Otec Petr věděl, co jeho ovečky i ostatní - žijí zde i řeckokatolíci a pravoslavní - nejvíce potřebují. Nečiní mezi nimi rozdílu v duchu pravého ekumenismu. Také si dobře uvědomil, že mají-li lidé ochotně přijímat chléb nebeský, je jim třeba dát i pozemský.

Otec Petr nám nastínil další plány: potřebuje ještě malou pekárnu umístěnou ve vzdálených obcích, potřeboval by mnoho léků, neboť pro chudé jsou i běžné léky často nedostupné. Rád by otevřel lékárnu, která by zdarma rozdávala léčiva pro chudé - má i dobrovolníky, kteří by poskytovali pro chudé bezplatně lékařskou službu, jen je třeba najít vhodné místnosti a vybavit je. Velkým jeho plánem i snem by byly jednoduché zemědělské stroje, aby lidé neobdělávali půdu na rozpadlých kolchozech jen motykami. Uvítal by starší malé traktůrky.

Když jsem viděl všechnu tu práci otce Petra, františkána, k němuž nedávno přišel i kaplan, a obětavost sester, které nedostávají žádnou odměnu, očekávající tím spíše tu nebeskou, pochopil jsem, že se tu opakuje misijní činnost církve, která ji provází

celé dva tisíce let. Církev se zde přibližuje k lidem ne nějakým sektářským přemlouváním, nýbrž s otevřenou dlaní se skývou chleba. Není divu, že se evangelizační dílo daří. Na každé nedělní mši svaté v jednotlivých obcích je v průměru 250 lidí, mezi nimiž je mnoho dětí a mládeže, a celkem na sedmdesát ministrantů.

Současných osm ukrajinských řeholních sester a šest seminaristů je ovoce práce patera Petra a jeho sester.

Svoji návštěvu jsme ukončili druhý den prohlídkou velkého čtyřpodlažního domu sester, který je noviciátním a pastoračním centrem jejich ukrajinské misie. Z okna nám ukazovali, že v tomto velkém oploceném prostoru jsou nalevo základy katechetického centra pro právě zřízenou mukačevsko-užhorodskou římskokatolickou diecézi, zatímco napravo vyroste nový kostel, aby věřící ohromného města nemuseli chodit do jediného kostela.

Tajil se mi dech nad těmito plány a perspektivami a jsem přesvědčen, že při příští návštěvě už něco z toho bude skutečností a že nová evangelizace nemusí být jen zbožným přáním, leckdy jen proklamovaným, jak to někdy vidíme kolem sebe.

Nový mladý františkánský biskup nejmladší diecéze, jehož jsem měl možnost poznat, je toho velkou zárukou. Vždyť stále bude platit, že biskup, nástupce apoštolů, je v životě diecéze tím nejdůležitějším a na jeho kvalitách nejvíce záleží. Vzpomeňme jen na našeho rodáka Jana Nepomuka Neumanna!

P. Antonín Bratršovský

Úsměvy otce Františka

Loučení je smutná událost. Loučení s dobrým člověkem a knězem, který odchází na odpočinek, je bolestivé. Na otce Františka Bílka z libuňské fary lze ovšem vzpomínat s úsměvem.

Před mnoha lety jsme byli s našimi chlapci na výletě v Českém ráji. Došli jsme do Mladějova a tam byla mše svatá. Sloužil ji otec František. Můj syn mu šel ministrovat. Po mši svaté vyprávěl, jak se mu chtělo po sv. přijímání smát. Jako otec jsem byl pobouřen, ale syn pokračoval:

„Ale tati, představ si, když jsem lil knězi po přijímání pomalu vodu na prsty, tak mi řekl: 'Jen lij, vody máme dost!'“ Zasmáli jsme se všichni.

Za nějaký čas jsem stál s otcem Františkem na lešení libuňského kostela. Oklepávali jsme omítku. Při svačině jsem se mu svěřil s některými svými životními peripetii i s tím, že na druhé straně jsem vždycky cítil Boží požehnání. „Víte, on Bůh je velký gentleman. Ten dává člověku víc, než si zaslouží,“ uzavřel otec

mé vyprávění. Zasmál jsem se tomu přirovnání.

Pak mi krátce vyprávěl o své cestě ke kněžství. Na mou otázku, odkud pochází, mi odpověděl: „Su z Moravy“. „Jak to, že působíte v litoměřické diecézi?“ zeptal jsem se. „Víte, tenkrát byla litoměřická diecéze útočiště hříšníků. Stavby kněží byly regulovány. Na Moravě bylo dost chlapců a limity nízké. Odešel jsem pracovat do Čech a přihlásil jsem se za litoměřickou diecézi.“

Naše diecéze - tedy nejen

kamenolom, ale i „útočiště hříšníků“. Snad tato charakteristika vyvolá úsměv i na Vaší tváři.

Bohu díky - za hříšníky, jakým je otec František.

František Němeček

Pozn. red.: P. František Bílek byl v minulých dnech otcem biskupem jmenován čestným kanovníkem kapituly sv. Štěpána v Litoměřicích.

Pozvání na 5. Pouť smíření

Hejnice - malé městečko na Liberecku a jeho barokní skvost, bazilika „Navštívení Panny Marie“, bývaly v minulosti místem poutí věřících z Čech i příhraničí sousedních zemí - Polska a Německa. Tato tradice byla po roce 1948 násilně přerušena, z kláštera se jeden čas stal internační tábor pro kněze.

V roce 1991 z podnětu okresní organizace KDU-ČSL v Liberci bylo na tradici navázáno a v roce 1992 byla uspořádána první pouť po mnoha letech. Podařilo se to díky spolupráci s orgány Euroregionu Nisa, Městským úřadem v Hejnicích a s řadou

dalších obětavých lidí. Tradice tak byla obnovena, avšak již ve zcela jiném duchu, jak to dokumentuje i název - „Pouť smíření“. Dopolední bohoslužba, jež bývá sloužena duchovními ze všech tří sousedících zemí, je vzpomínkou nejen na oběti války, ale i dvou totalitních režimů tohoto století. Z hejnické pouti tak zaznívá poselství nejen k blízkým sousedům za hranicemi, ale ke všem národům.

Letos se v Hejnicích koná „Pouť smíření“ již popáté, a to v sobotu 11. května. Začátek slavnostní bohoslužby je v 10,30.

Stanislav Kubín

Bible existuje ve 2123 jazykových verzích

V roce 1995 existovalo 2123 jazykových verzí bible, což je o 31 překladů více než v roce předcházejícím. Informovala o tom dnes švýcarská Biblická společnost.

Bible tak zůstala i v loňském roce nejprekládanější knihou na světě, přičemž navíc je k dostání ještě na audiokazetách, na videosnímcech a na digitálních nosičích CD-Rom.

Ani po zhruba 550 letech, kdy německý tiskař Gutenberg poprvé dal tomuto dílu podobu tištěné knihy, se základní zákon křesťanské víry nepřestává překládat do

nových jazyků, jako je například jami na Tchaj-wanu, paraguayské nářečí nivaclé či jazyk borana, jímž hovoří nomádské kmeny v Keni.

Afrika je v současnosti z tohoto hlediska nejplodnější oblastí - dosud zde bible byla přeložena do 601 jazyka či dialektu. Následuje Asie s 527 jazykovými verzemi, sledována Amerikou se 446 mutacemi a Oceánií se 355 verzemi.

Poslední je Evropa, kde bible vyšla ve 191 národním překladu.

-čtk-

Farní charita v Děčíně funguje

Při naší charitě je zavedena pečovatelská služba. Zabezpečují ji 4 ženy, které pomáhají starým a nemocným lidem v domácnosti, s osobní hygienou, vyřizují jim různé pochůzky aj. Často se na nás obracejí lidé v nouzi, ať již stálí klienti nebo jednorázově lidé okradení, sociálně potřební, uprchlíci (Děčín je pohraniční město) a podobně.

Někdy pomůže jídlo, zakoupená jízdenka, jindy postačí rada nebo telefonát na sociální odbor města, se kterým máme dobrou spolupráci. Pro uprchlíky se snažíme získat práci a ubytování. 2x týdně vydáváme oblečení z charitního šatníku, před Vánoce jsme uspořádali sbírku pro Chorvatsko. Každý týden k nám přijíždí knihavec s nabídkou křesťan-

ských i jiných hodnotných knih pro faru i farníky. Také ve spolupráci s farním úřadem vydáváme Zprávy z farnosti.

Výhledově uvažujeme o doplnění pečovatelské služby o ošetřovatelskou a eventuelní zřízení instituce osobní asistence pro zdravotně postižené občany.

Abychom mohli v práci pokračovat a dále ji rozvíjet,

musíme shánět finanční zdroje (sponzorů bohužel není nikdy dost). Proto jsme od března v rámci litoměřické diecéze výhradní pobočkou cestovní kanceláře Agentury 97.

*Ladislava Vopatová
vedoucí Farní charity
Děčín*

Kdo je to Nezbeda?

Jak možná víte, časopis Nezbeda je zábavný dětský křesťanský měsíčník pro děti ve věku od 8 do 12 let a jeho posláním je navázat na dávnou tradici populárních dětských katolických periodik. Chceme působit na děti tak, aby byly především dobrými lidmi a přitom jim nenásilnou formou přiblížit otázky křesťanské etiky. Naši snahou je oslovit především děti nikým neorganizované, které neví, co s volným časem. Zároveň chceme být jakýmsi protipólem časopisů pro mládež, které kolem sebe šíří násilí a nezodpovědné sexuální názory.

Nevím, nakolik je vám známa problematika související s vydáváním křesťanského dětského časopisu. Nezbeda vychází pátým rokem a po celou dobu své existence je spojen s nemalými ekonomickými problémy. Tyto se nám vždy nějak podařilo překonat za pomoci nejrůznějších jak zahraničních, tak domácích sponzorů. Možná si říkáte, že pokud nemáme peníze, máme přestat s vydáváním. Ano, i tuto možnost jsme zvažovali, ale dopisy dětí z celé republiky nás každodenně přesvědčují o poměrně velké oblibě časopisu. Přesto je ale mezi školní mládeží málo znám a potřebuje neustálou propagaci. Na tu ovšem vlastními silami nestačíme a nemáme ani finanční prostředky na mediální kampaně.

Asi nejvíce by nám pomohlo, kdyby se křesťanští rodiče více zajímali o to, co jejich děti čtou a jak si krátí volný čas. Sám jsem rodič a vím, jak je těžké ovlivňovat myšlení svých dětí. Ale jsem přesvědčen, že jenom to, co zasejeme, budeme jednou sklízet. K čemu nám pak budou opravené kostely, ve kterých nebudeme vídat děti a mládež?

Josef Janota, Trávníky 1153, 765 02 Otrokovice

Informace z katechetického centra v Litoměřicích

Srdečně zveme všechny katechety, kněze a ty, kteří se věnují předávání víry dětem na **DIECÉZNÍ SETKÁNÍ KATECHETŮ**, které se uskuteční v sobotu 27. dubna 1996 v prostorách biskupství litoměřického. Program začne prezentací v 9.00, následovat bude mše sv. s otcem biskupem v katedrále, přednáška sekretáře katechetické komise při ČBK P. Jiřího Kani z Brna, svědectví o zkušenostech z katecheze. Po obědě biskup zodpoví dotazy katechetů a prostor bude věnován vzájemné výměně zkušeností.

Dá-li Pán, bude v naší diecézi opět probíhat **KATECHETICKÝ KURS**. Začne v září 1996, bude trvat 3 semestry (jeden a půl roku) a bude probíhat paralelně v Litoměřicích a v Jablonci nad Nisou. Katechetický kurs jako nižší teologické studium je (při současném nedostatku vysokoškolsky vzdělaných teologů) nezbytnou podmínkou vzdělání katechetů, pastoračních asistentů i dalších věřících aktivně zapojených v církvi.

Abychom mohli včas zajistit vše potřebné, je třeba dopředu znát alespoň přibližný počet zájemců. Proto, prosím, informujte své okolí a přihlaste se jakýmkoli způsobem co nejdříve (Vaše adresa + zda máte zájem o kurs v Litoměřicích či v Jablonci). Bude Vám zaslána podrobnější přihláška, na které je třeba doporučení místního duchovního správce.

Katechetické centrum, Dómské nám. 10, 412 88 Litoměřice, tel. 0416 - 2121 nebo 6956.

Koutek katechetů

Proběhlo vikariátní setkání katechetů v Mladé Boleslavi

Na některých místech naší diecéze jsou katecheté významnými pomocníky kněží při evangelizaci a katechizaci dětí. Při vlastním zaměstnání, rodině, někdy studiu či křížcích duchodového věku zaseávají seménka víry v našich dětech. Církev jim svěřuje úkol hlásání radostné zvěsti a pečuje o jejich duchovní i odborný růst. Povzbuzuje je ke vzájemnému předávání zkušeností.

Právě z těchto důvodů se 2. března t.r. poprvé společně setkali katecheté mladoboleslavského vikariátu a několik kněží. (Vikariát dnes zhruba zahrnuje okresy Mladá Boleslav, Mělník a část Nymburska.) Mezi dvanáctkou katechetů byly zastoupeny všechny věkové kategorie a s účastí polských kněží - misionářů působících v tomto městě - byla účast přímo mezinárodní. (Jazykové bariéry nebyly, neboť čeština např. u mladého polského kněze P. Jana Juchy je po půl roce u nás na ohromně vysoké úrovni.) O dobré úrovni zdejší výuky svědčila účast několika katechetů - pedagogů.

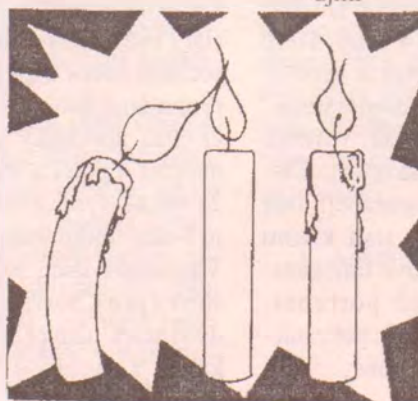
Už ráno nás díky farní sestře Martincové a její pomocnici přivítal bohatě prostřený stůl. Dopoledne strávené v prostorách Charity (bývalý konvikt) mělo hodnotnou náplň. Svým dopisem setkání

pozdravil také otec biskup. Zdůraznil v něm osobnost katechety, jeho životní příklad, který v dětech katecheta vždy zanechá. Zajímavou přednášku na téma „Stvoření světa“ z pohledu biblického i současně vědeckého pro nás vedl P. RNDr. Jaroslav Macoun. Dále zaznělo svědectví o Boží pomoci v učitelském poslání a značný prostor byl věnován výměně zkušeností z katecheze.

Při mši svaté v nádherné lesní kapli na Klokočce jsme vzpomněli katechety, katechety a kněze, kteří v minulosti vychovávali a ve víře vzdělávali děti a mládež tohoto kraje. Mše svatá byla obětována především za paní katechety Ludmilu Bendovou, Marii Puldovou, Marii Zbrojovou a paní Růžičkovou, za pana katecheta Jiřinu, za důstojné pány P. Jaroslava Kuželu, P. Paříka, P. Josefa Tržického, piaristu P. Cyrila Žampacha a za doktora Františka Říhu. Kdo jste je znali, vzpomeňte s námi.

Po vynikajícím obědě na arciděkanství mohli přítomní při neformální besedě pohovořit se zdejšími kněžími a navázat užší kontakty mezi sebou navzájem. Celé setkání mělo slavnostní a povzbuzující ráz a organizačně bylo výborně zajištěno. Započala se jedna dobrá tradice.

- ujmi -

Farnost se představuje

Turnov je městem sv. Zdislavy

„Vrátil jsem se na své staré místo. Když jsem byl v roce 1981 vysvěcen, tak mé první kaplanské místo bylo v Turnově,“ říká o svém působení ve zdejší farnosti její správce, vikář a kanovník P. Jiří Hladík Ocr. Později působil v Bystřici a Libáni, Jablonném v Podještědí a od roku 1991 je opět v Turnově. Zkratka za jeho jménem znamená, že je členem rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou. Původně byl P. Hladík členem dominikánského řádu. „Své poslání jsem viděl především v pastorační činnosti ve farnosti, čemuž se více blíží spiritualita řádu křižovníků než dominikánů. Křižovníci působí téměř výhradně na farách. Přesto jsem s dominikány - především z Jablonného - stále v úzkém kontaktu. Kromě toho je turnovský vikář kanovníkem kapituly sv. Štěpána v Litoměřicích. „Kanovníci jsou nejbližšími spolupracov-

níky biskupa. Nesmírně si svého jmenování kanovníkem vážím, neboť skrze to cítím bližší spojení s Litoměřicemi a celou diecézí,“ říká P. Hladík.

Z historie farnosti

Historie turnovské farnosti je bohatá a sahá daleko do minulosti. Bratr pana Havla z Lemberka Jaroslav z Hruštic měl v místech dnešního Turnova tvrz, kolem které vyrostlo město. Svátá Zdislava byla zakladatelkou dominikánského kláštera nejen v Jablonném, ale i v Turnově. Tento klášter byl vypálen husitskými vojsky v roce 1424 a řeholníci povražďeni. V 17. století vznikl ve městě františkánský klášter, ve kterém žila malá komunita až do roku 1950. Ve městě jsou tedy nyní celkem tři kostely - kostel Narození Panny Marie, jenž je sice novogotický, ale jeho původní historie sahá až ke sv. Zdisla-

Děkanský kostel sv. Mikuláše v Turnově

vě, dále kostel sv. Františka z Assisi (klášterní kostel františkánů) a děkanský kostel sv. Mikuláše. O velkých slavnostech i na hlavní mši v neděli se turnovští scházejí v kostele Narození Panny Marie. „V Turnově se snažíme na zdislavskou tradici navazovat. Před několika lety turnovská farnost darovala stříbrnou lampu ke hrobu sv. Zdislavy do Jablonného. Další událostí bylo přivezení lebky sv. Zdislavy sem do Turnova a bohoslužba s otcem biskupem v mariánském kostele,“ vzpomíná na některé z akcí otec Hladík. Ve farnosti se lidé stále cítí být spjatí se sv. Zdislavou - působí zde i skupina dominikánských terciářů.

Pastorační činnost

„V sobotu před Květnou nedělí se v naší farnosti koná duchovní obnova. Většinou pozveme nějaké řeholníky - buď dominikány nebo křižovníky. Ráno je mše svatá s pro-

mluvou, po ní celodenní výstav Nejsvětější svátosti. Po celý den je možnost adorace a přijetí svátosti smíření. Odpoledne pak další promluva a svátostné požehnání.“ V Turnově se takovéto obnovy konají již tradičně před Velikonocemi i Vánocemi.

Ve farnosti působí ještě jáhen Alexander Hanisko a pastorační asistentka Šárka Bartošová. Pan Hanisko má na starosti především výuku náboženství, vede bohoslužby slova a dle potřeb vypomáhá v duchovní správě. Paní Bartošová pracuje jako pastorační asistentka v Turnově již téměř tři roky. Na starosti má vedení veškeré úřední agendy, účetnictví, matriky, rodné listy, korespondence, ale i například donášení sv. přijímání nemocným. Ráda by se více věnovala dětem a mládeži, rýsuje se možnost založení pobočky YMCA (mezinárodní křesťanské hnutí mládeže), o jehož činnost je již nyní ve městě velký zájem. „Náboženství se

snažíme učit pokud možno na všech školách, ale problém je v rodinném zázemí. I když na náboženství chodí děti poměrně dost, v kostele je vidíme málokdy. „Náboženství v Turnově kromě jáhna učí ještě další tři katecheté. Ve zdejší zdravotní škole fungují křesťanské třídy - na každém ročníku jedna, kam jsou přijímány věřící dívky. K přijetí je vyžadováno doporučení duchovního správce. Dívky mají svou vychovatelku, paní Ernu Vinšovou, zaměstnanou litoměřickým biskupstvím, která zajišťuje také duchovní orientaci dívek. Škola je internátní, studují tu tedy dívky ze širokého okolí, většinou východních Čech.

Ve farnosti se také schází skupina mládeže, která mimo jiné doprovází rytmickou hudbou jednou týdně bohoslužbu, funguje zde katolický Orel. Rodiny se schází v několika skupinách většinou vždy v jedné z rodin. Dobře fungující je chrámový sbor, čítající v současné době asi 40 členů.

Kostely

Do farního obvodu patří kromě již zmíněných tří „městských“ kostelů ještě románský kostelík v Nudovicích, kaple na Bukovině a ve farnosti Jenišovice kostel sv. Jiří. Kostel sv. Mikuláše je po celkové rekonstrukci a byl v roce 1994 znovuvysvěcen. Kostel sv. Františka se právě připravuje na opravu fasády, elektroinstalace a rekonstrukci oltářů. „Nejtěžším oráškem v budoucnu bude asi oprava střechy mariánského kostela, protože to je obrovská stavba, která bude finančně velmi náročná.“ P. Hladík se chystá opravit také fasádu kostela v Jenišovicích.

„Lidé jsou tu jiní než v bývalých Sudetech. I když těch čtyřicet let nechalo hrozné stopy, lidé mají vztah k církvi, který nebyl nikdy přerušeno.“ Do budoucna by rád P. Hladík dosáhl „omlazení“ farnosti - křesťanské rodiny tvoří vždy základ farnosti.

Připravil L. Růta

Prožíváte Velikonoce v rodinách?

Už je tomu dost dávno, co jsem si zapsala výrok jednoho kněze o Velikonocích. Ta slova mě velice zasáhla, tak doufám, že budou moci oslovit i vás. „Prošli jste s Kristem jeho křížovou cestou. Chcete projít taky Kristovou cestou radosti? Po čtyřicetidenním postu bychom se měli nechat prostoupit radostí až do hloubi své duše... Každým vyprávěním o tom, jak se Kristus zjevoval po svém zmrtvýchvstání, každou velikonoční mší, každým svátkem velikonoční doby bychom měli do nekonečna prožívat velkou radost s Kristem, měli bychom se připojit k jeho vzkříšení, denně v sobě probouzet ten podivuhodný pocit - Kristovu radost a velikonoční pohodu.“

Pokusme se o to - každý sám i v našich rodinách. Že prožíváme narození Kristovo o Vánocích s velkou radostí, že ve svých rodinách dokážeme vytvořit krásnou vánoční atmosféru, která nám pomůže přiblížit dětem, jak nás měl Bůh Otec rád, když poslal na zem svého Syna, jak nás tím učí, abychom i my byli štědrí k druhým... to o Vánocích dokážeme. Pokusme se přesvědčit děti o tom, že náročná doba čtyřicetidenního postu nás naučila, abychom si dovedli poručit, abychom se uměli ovládat jako sportovci, kteří si mnoho věcí odříkají, aby mohli dosáhnout nejlepších výkonů. Za to, co jsme v postní době ušetřili na skromnějším jídle, připravme společně s dětmi nějaké obdarování pro někoho, kdo je v naší blízkosti a potřebuje to, nebo pro misie, pro děti v různých zařízeních... Bude to patřit k naší velikonoční radosti.

Nenechme se uštvat tím, že po dlouhé zimě musíme mít doma všechno vygruntováno, ale myslíme především na to, abychom si nechali čas na to,

prožít s dětmi všechny velké chvíle s Kristem: o Květné neděli jeho příjezd do Jeruzaléma, na Zelený čtvrtek Kristovu velkou lásku, s níž dal provždy všem svoje Tělo, Kristovu pokoru, s níž dokáže umývat učedníkům nohy, jeho velké utrpení v Getsemanské zahradě... Zradu Jidášovu i zapření od Petra, mučení při výslechu, odsouzení na smrt a pak cestu s křížem.

Už existuje dost různých obrázkových publikací, pohlednic i omalovánek, kterými můžeme i těm nejmenším přiblížit všechny vrcholné chvíle Kristova života. Ale opravdu si na to udělejme čas. Jako byl o Vánocích středem naší pozornosti betlém - teď je to Kristův kříž, který s dětmi můžeme ozdobit na Květnou neděli, u kterého se teď častěji modlíme. Z Týnského chrámu v Praze na Starém Městě jsme u nás přejali jejich zvyk - a moc vám ho pro vaši farnost taky doporučujeme. Bude to opravdu krásné, podaří-li se nám přivést děti i vnučata k tomu, aby se těšily na Bílou sobotu, kdy se rozezní zvony na znamení veliké radosti z Kristova vzkříšení! Od maličkých zvonečků, které zní pod stromečkem na Štědrý den, přes různé keramické i kovové zvonky i silné kravské zvonce i různé celé systémy zvonečků, jak se tradice udržují v některých domácnostech - všechny ty zvony i zvonky provázejí slavnostní Gloria. Celý kostel zní těmi radostnými zvuky a veliká radost je v očích těch nejmenších, kteří horlivě vyzvánějí ze všech sil, přes mladé i starší až po ty nejstarší - všichni zvoní a zvoní a z očí jim září radost. Přejme si navzájem, aby nám tato radost zůstala, abychom si ji posílili častou večeří s Kristem

i chvílemi ve společenstvích v naší farnosti.

Ale k tomu je třeba, abychom také my vstali z hrobu: Povstaňme i my - hned teď z hrobu své špatné nálady, z hrobu rezignace, z hrobu malomyslnosti, z hrobu únavy a pohodlnosti, z hrobu netrpělivosti, z hrobu tvrdého srdce a nelásky, z hrobu lhostejnosti k životu druhých - i k životu těch nejmenších, ještě nenarozených. Povstaňme, abychom mohli žít novým životem.

Aby sám vzkříšený a oslavený Kristus naplnil naše srdce svou velikonoční radostí - a ať je ta radost viditelná i v našich rodinách. Bylo by dobré naučit děti těšit se na tuto velikonoční oslavu Kristova vzkříšení (a ne aby se těšily na Velikonoce hlavně proto, že si vykoledují vajíčka).

Rozmnožme tu velikonoční radost v rodině i tím, že si třeba uděláme hezký výlet, poslechneme si desky nebo kazety krásné hudby, kterou dětem přiblížíme, věnujme čas společným veselým hrám, při nichž si nakonec zaslouží rozběhnout se po lese nebo po zahradě a najít hnízdečko s velikonočními vajíčky. Zpíváme, čteme si, radujeme se. Buďme v tom opravdu vynalézaví! Starší děti nám mohou pomoci, abychom vybrali hry, které se jim opravdu líbí a při nichž bude skutečně radostná pohoda. Velikonoční radostné aleluja by mělo skutečně znít o velikonočních dnech v našich domovech, v našem nitru! Ať naše domovy naplní Kristova radost a jeho pokoj!

A.Z.

nou skutečností čtyř kněžských povolání z farnosti. V závěru ovšem cítím potřebu uvést poznámku jednoho z věřících mladoboleslavské farnosti: „Je to krásné - čtyři kněžská povolání, jenže - nestanou se generály bez vojska, když budou působit na vesnicích a malých městech?“ K tomu jsem poznamenal: „Otec biskup jistě odpovědně rozhodne, kam je pošle.“ Musíme ovšem přiznat, že záležitost získání lidí pro víru je v naší diecézi naléhavá.

Žeň není až tak veliká...

Je bolestné, že Ježíšova slova: „...žeň je veliká“ (Mt 9, 37) v našich poměrech neplatí. Vystává tím aktuálnější úloha pochopení „znamení času“ (Mt 16, 3) k nové evangelizaci. V apoštolské exhortaci papeže Pavla VI. Evangelii nuntiandi čteme: „Evangelizace je ve skutečnosti milost a povolání církvi vlastní, její nehlubší identita. Církev existuje, aby evangelizovala.“ Sv. otec Jan Pavel II. často zdůrazňuje, že k evangelizaci jsou povolání všichni věřící. Jaká je však skutečnost? O tom se píše v Teologických textech (prosinec 1995) takto: „Většina katolíků není příliš nakloněna evangelizaci ... Katolická církev je ve svých strukturách vysoce institucionální ... Její aktivity jsou zaměřeny především na výuku a pastorační vlastních členů, jejichž potřeby a požadavky instituci krajně zatěžují. Pohlčení vnitřními problémy církve a příležitostně otázkami míru a spravedlnosti pocítují katolíci poměrně malou odpovědnost za šíření víry.“ Jaká však vystává z takového stavu perspektiva pro církev v naší zemi?

Naši biskupové v pastýřském listě k 9. roku Desetiletí duchovní obnovy národa mj. vybízejí k aktivní evangelizaci každého z nás. Připomínají, že je nemyslitelné, aby ten, kdo uvěřil v Krista a přijal jeho evangelium, se také nestal jeho hlasatelem. Konstatují, že evangelium nesmíme vnucovat, ale musíme je nabízet. Naplňujeme tento pokyn svých pastýřů? Odpověď na tuto otázku by měla mít důležité místo v našem denním zpytování svědomí. Heslo sv. Jana Boska přeče znělo: „Pane, dej mi duše, ostatní si vezmi.“ Evangelizace musí být ovšem podporována modlitbou. Ať každý z nás uvede do života zásadu, kterou se řídil sv. Pavel, sv. Cyril a Metoděj, sv. Ignác z Loyoly, sv. Dominik a mnoho dalších světců a světic: „Pracovat tak, jako by všechno záleželo jen na nás, a při tom se modlit, jako by všechno záleželo jen na Bohu.“

P. Václav Hlouch, Mladá Boleslav

Ministranti

Velikonoční triduum

Velikonoční triduum, jinak také velikonoční třídení, je vlastně jeden svátek ve třech dnech najednou. V tomto nejzávažnějším období v roce, které je vrcholem celého liturgického roku, si připomínáme utrpení, smrt a zmrtvýchvstání Páně.

Velikonoční triduum je svátek trvající pouhé tři dny (Zelený čtvrtek, Velký pátek a Bílá sobota). Zelený čtvrtek je památkou poslední večeře Páně.

Podle prastaré církevní tradice není dovoleno slavit na Zelený čtvrtek mši sv. bez účasti lidu, měla by se na ní sejít celá místní obec věřících. V této mši, stejně jako v ostatních dnech tridua, je několik odchylek od slavení „běžné“ mše sv. Již na začátku, při chvalozpěvu Gloria (Sláva na výsostech Bohu), se rozezvou všechny zvony, které po skončení Gloria utichnou až do vigilie vzkříšení. Stejně jako Ježíš myl při poslední večeři apoštolům nohy, myje kněz při mši svatě na Zelený čtvrtek nohy dvanácti vybraným mužům. Vyznání víry se během této mše neříká. Liturgická barva je bílá. Po skončení mše se odhalí všechny oltáře.

Na Velký pátek slavíme památku umučení Páně. Podle církevní tradice se neslaví žádná mše, pouze obřad, který se skládá z bohoslužby slova, uctívání kříže a svatého přijímání. Zpívají se pašije podle Jana. O druhé části obřadu - uctívání kříže - se více podrobností dozvíte v misálu. Liturgická barva tohoto dne je červená.

Po celou Bílou sobotu setrvává církev v modlitbách u Kristova hrobu. Oltářní stůl je, stejně jako na Velký pátek, zcela obnažený - bez kříže, svíce a pláten. Mše sv. se tento den neslaví.

Kdykoliv po setmění, až do nedělního

svítání se slaví Velikonoční vigilie. Tato mše slavená v noci, i kdyby to bylo před půlnocí, patří už k neděli Zmrtvýchvstání Páně. Je největší slavností celého liturgického roku. Celá liturgie Zmrtvýchvstání obsahuje tedy mnoho výjimečného. Liturgická barva je bílá.

Mše svatá - co všechno se může stát

Předpokládejme tedy, že v kostele nechybí ani ambon, ani židle, lavice, podlaha či cokoliv jiného, a že již první ministrant zazvonil a začala mše. Jakkoliv byla příprava pečlivá, vždy se může stát něco nepředvídaného.

Události, které se neměly stát, ale které se přesto během mše mohou vyskytnout, by se daly rozdělit na ty, které zavinili ministranti či ostatní, a také na ty, které „odnesou“ ministranti nebo někdo jiný. Situace, které zavinil kdokoliv, ale týkají se ministrantů, musejí zachránit právě oni. Kdo jiný než ministranti musí jít, třeba i uprostřed mše, zapnout mikrofon, když to neudělali jiní včas? A jestli nemáte v kostele mikrofony, nestalo se vám nikdy, že byste zapomněli přede mší rozsvítit svíčky? Jestliže ne, můžete nám o tom napsat a jméno vaší farnosti bude otištěno tučným písmem.

Situace, které nás dokážou rozesmát, mohou také nastat při čtení. I zkušený lektor se občas přeřekne. Slova jako nejneobhospodařovatelnějšími se ve čteních sice nevyskytují, ale i některá starozákonní jména jsou také občas na překousnutí jazyka. Tomu se dá předejít, jestliže každý lektor má před začátkem mše sv. dost času a klidu předem si text přečíst a připravit. -iž-

Zveme všechny ministranty a chlapce se zájmem o ministrování ve věku od 7 do 15 let na

Ministrantský tábor,

který se koná na faře v Libuni (poblíž Jičína)

Termín: 15.-27. července 1996

S sebou: spacák, oblečení apod. (zájemci budou informováni)

Cena: 850,- Kč

Další informace na tel. čísle 0428/27954 (odpoledne)

Žádost o přihlášky s informacemi zašlete (stačí na

korespondenčním lístku) na adresu:

Římskokatolická farnost

Janov nad Nisou 41

468 11

Kněžství hierarchické

Kněžství ve Starém zákoně

V nejstarší době historie lidstva lidé přinášeli Bohu oběti individuálně, jak vidíme z příběhu Kaina a Ábela. Později oběti přinášela hlava rodiny nebo kmene. Když kmeny dorostly do národů a států, veřejná bohoocta a přinášení obětí bylo svěřeno oddělené třídě lidí - kněžím.

Kněžství ustanovené samotným Bohem pro jeho vyvolený lid bylo omezeno na rod Áronův z kmene Levi. Příslušníci zbytku kmene Levi (levité) se stali pomocníky kněží. V čele kněžstva stál velekněz, prvorozený syn rodu Áronova. Jen on mohl vcházet jednou za rok v Den smíření do velesvatyně chrámu, v níž byla umístěna archa úmluvy, aby přinesl obět za hříchy celého národa.

Jako starozákonní oběti, tak i starozákonní kněžství dosáhlo svého naplnění v Ježíši Kristu. On je náš pravý a jediný Velekněz, který na kříži obětoval jedinou obět hodnou Boha, a tak nám získal věčné vykoupění.

Novozákonní kněžství

Ale protože Kristus chtěl, aby jeho obět na kříži byla přinášena až do konce světa, dal lidem podíl na své vlastní velekněžské moci - ustanovil novozákonní kněžství. Učinil tak, když při poslední večeři dal svým apoštolům moc a příkaz, aby proměňovali, obětovali a rozděli lidu jeho Tělo a Krev, a tak obnovovali kalvárskou obět: „To činíte na mou památku“.

Apoštolové jsou mrtví. Zaniklo s nimi kněžství? Ani církev, ani kněžství nezanikly se smrtí apoštolů. Apoštolové předávali jiným mužům moc, kterou sami přijali od Pána Ježíše. Světli (ustanovovali) své nástupce a spolupracovníky.

První svěcení se konalo v Jeruzalémě. Tehdy bylo posvěceno sedm jáhnů. „A vybrali Štěpána, muže plného víry a Ducha svatého, a Filipa, Prochora a Nikanora, Timona a Parmena a Mikuláše, proselytu z Antiochie. A za modlitby na ně vložili ruce.“ (Sk 6, 5-6). V předvečer odjezdu byli Pavel a Barnabáš v Antiochii posvěceni na biskupy: „Postili se a modlili a vložili na ně ruce a propustili je.“ (Sk 12, 3). Pavel a Barnabáš pak světli kněze a biskupy, aby zaujali jejich místa v křesťanských obcích, které založili. „A když ustanovili kněze v každé církvi a modlili se a postili, svěřili

je Pánu.“ (Sk 14, 23).

Že vkládáním rukou apoštolů se udělovala *vnitřní milost*, je zřejmé ze slov sv. Pavla Timotejovi: „A proto tě vybízím: zase oživ plamen Božího daru, který ti byl dán vkládáním mých rukou.“ (2 Tim 1, 6). Jen Kristus sám mohl připojit tuto vnitřní milost k vnějšímu znamení vkládání rukou. Tedy vkládání rukou s doprovodnou modlitbou bylo pravým svátostným úkonem. (Svátost je viditelné znamení neviditelné milosti).

Hierarchické členění církve

Svátostným svěcením se církev člení *hierarchicky*. Biskupové, kněží a jáhnové tvoří v církvi hierarchii, „svatou vládu“. Tato hierarchie byla ustanovena samotným Bohem. Luther odmítl hierarchii a svátost svěcení. Místo toho učil o všeobecném kněžství všech věřících, aby ospravedlnil svou neposlušnost vůči církevní autoritě. Založil svou nauku na slovech sv. Petra: „Vy jste rod vyvolený, královské kněžstvo, svatý národ.“ (1 Petr 2, 9).

Je pravda, že existuje univerzální kněžství, na němž má účast každý pokřtěný (o něm byla řeč minule). To učili církevní otcové a učitelé dlouho před Lutherem. Ale právě tak je pravda, že toto všeobecné kněžství není v církvi jediné. Mocí všeobecného kněžství jsou všichni vázání, jak říká sv. Petr, „přinášet duchovní oběti milé Bohu skrze Ježíše Krista“. Mimo tyto duchovní oběti neboli oběti v širším smyslu existuje v Novém zákoně také zvláštní obět, totiž obět mše svaté, a proto existuje i zvláštní kněžství, hierarchické. To se *podstatně* liší od všeobecného kněžství věřících. Mocí všeobecného kněžství se věřící spojují s Kristem a s knězem u oltáře při Nejsvětější oběti. Všichni věřící skutečně jsou „rod vyvolený, královské kněžstvo“, ale nejsou reprezentanty Krista u oltáře a ve mši neproměňují chléb a víno v Tělo a Krev Krista, ani nejsou „rozdateli Božích tajemství“, ani jim neplatí slova Kristova: „To konejte na mou památku.“

Účinky svátosti kněžství

Petr nazývá křesťany týmiž tituly, jimiž Bůh sám ve Starém Zákoně označoval Izraelity (Ex 19, 6), nicméně i ve Starém zákoně Bůh ustanovil zvláštní kněžství a potrestal smrtí Koreho a jeho následovníky, když

si sami nárokovali kněžskou moc.

Svátost kněžství, která se uděluje vkládáním rukou, po němž následuje slavná světící modlitba za milosti Ducha svatého, potřebné pro jeho službu, má trojí účinky:

a) rozmnožuje ve svěcení milost posvěčující,

b) udílí svátostnou milost, která uschopňuje svěcence, aby vykonával povinnosti posvátného úřadu,

c) vtiskuje nezrušitelné znamení. To znamená, že svátost kněžství nemůže být opakována nebo udělena na omezený čas. Platně posvěcený muž může být jistě z oprávněných důvodů zproštěn závazků a funkcí spojených se svěcením nebo mu může být zakázáno, aby svou funkci vykonával, ale nikdy se už nemůže znovu stát laikem, protože znamení vtisknuté svěcením zůstává navždy.

Trojí moc kněží

Kněží mají trojí posvátnou moc: 1. posvěčující - aby obětovali Nejsvětější obět, odpouštěli hříchy, aby udělovali svátosti; 2. učící - aby předkládali Božímu lidu nauku Církve, kterou jí svěřil Kristus a kterou předali apoštolové; 3. pastýřskou - aby vedli svěřené duše jednotlivě i jako společenství.

Již od prvních dob byla služba udělená svěcencům vykonávána ve třech stupních: biskupském, kněžském, jáhenském. Služby udělené svěcením jsou nenahraditelné pro organickou strukturu církve. Sv. Ignác Antiochijský píše, že bez biskupa, kněží a jáhnů nelze mluvit o církvi.

Před velikostí milosti kněžství a kněžských povinností si svatí učitelé uvědomovali, jak naléhavá je to výzva k obrácení, aby celý jejich život odpovídal Tomu, jehož služebníky se stali prostřednictvím svátosti. Sv. Řehoř Nazíánský jako mladičkový kněz volá: „Je třeba začít očišťováním sebe sama dříve, než budu očišťovat druhé; je třeba být poučen, abych mohl poučovat; je třeba stát se světlem, abych mohl osvětlovat; přiblížit se k Bohu, abych k němu vedl druhé; být posvěcován, abych posvěcoval, vedl za ruku a radil s rozvahou.“ „Vím, komu sloužíme, na jaké výši se nacházíme a kdo je ten, k němuž směřujeme. Známe Boží vznešenost a lidskou slabost, ale také sílu.“

Z Trmic až na konec světa

Čtyři trmičtí farníci vykonali poštovní automobilovou pouť po slavných poutních místech křesťanského Západu a dospěli v Portugalsku až na „finis terrae“ neboli „konec světa“, jak je tradičně naýván nejzápadnější mys evropského kontinentu Cabo da Roca. Poutníci cestou slavili mši svatou v Paray le Monial v klášteře sester Navštívení Panny Marie, kde v 17. století ukazoval Pán Ježíš poklady milosrdenství svého Nejsvětějšího Srdce svaté Markéty Marii Alacoque.

Dalším dílčím cílem byla vesnička Ars u Lyonu, v jejíž bazilice odpočívají neporušené ostatky sv. Jana Maria Vianneye, faráře arského. Za jeho života do Arsu proudily statisíce lidí, aby se skrze tohoto omilostněného zpovědníka smířily s Bohem a našly směr pro svůj duchovní život.

V Lurdech jsme s modlitbami prošli křížovou cestu s působivými sochami v životní velikosti a pak slavili mši svatou v kryptě baziliky nad jeskyní Massabielle, v níž se roku 1858 zjevila Panna Maria sv. Bernarděte Soubirous. Matka Boží tehdy žádala, aby lidé konali pokání a modlili se růženec, 25. 3. 1858 se představila jako Neposkvrněná Početí a přikázala Bernadette vyhloubit pramen, v jehož vodě se zázračně uzdravilo už mnoho set lidí.

Následoval jedenáctisetkilometrový non-stop přejezd do Fatimy. Náš řidič to zvládnul za 12 hodin. Na místě, kde v roce 1917 Matka Boží sdělila snad nejzávažnější poselství pro naše století, jsme mohli pocítit zvláštní přítomnost Panny Marie. 13. března v 6 hodin ráno jsme slavili mši svatou v češtině na místě zjevení, u Capelinhy - kapličky.

V Santarému asi 60 km jižně od Fatimy jsme uctili Pána Ježíše v Eucharistii - již 750 let se uchovává v kostele sv. Štěpána konsekrovaná Hostie zbrocená Kristovou Krví ve viditelné podobě lidské krve.

V Lisabonu jsme se poklonili Nejsvětější Svátosti v kostele postaveném na místě rodného domu svatého Antonína Paduánského (15. 8. se slavilo osmisté výročí narození tohoto populárního světce. Z Lisabonu jsme se vydali asi 40 km na západ na zmíněný mys Cabo Da Roca.

Na zpáteční cestě jsme vykonali pouť k nejnavštěvovanější svatyni středověké Evropy - ke hrobu svatého apoštola Jakuba do Santiaga de Compostella, dějiště jednoho ze světových setkání mládeže s papežem

Listárna aneb dopisy v koši nekončí

Názory otištěné v této rubrice se nemusí shodovat se stanovisky redakce.

Ad Zdislava č. 4

V úvaze Podaná ruka (rubrika Koutek katechetů) zazněla výčitka na adresu proslavovaného čísla jednoho našeho periodika, v němž se údajně vyskytla nekřesťanská slova urážející kněze a stáří. Zmíněný článek vyšel v Katolickém týdeníku č. 51 na str. 7 pod názvem Je dnešní člověk schopen liturgického slavení? Uvedená slova však byla trochu vytržena z kontextu a nesprávně interpretovaná. Autor článku jistě neměl v úmyslu urážet staré lidi, chtěl především poukázat na hloubku a šířku liturgie, kterou si mnohdy neuvědomujeme, a upozornit na některé negativní prvky. Zmínku o „folklorně-barokní liturgii s několika babičkami za předsedá-

ní důstojně velebného pána, které se zahřívají plamenným kázáním o dnešním špatném světě a zvrácených lidech“ nelze chápat všeobecně jako charakteristiku starých lidí a kněží, ale jako kritiku určitých jevů svědčících o předkoncilním uvažování.

Jestli jsme upřímní, tak musíme uznat, že stále ještě existují oblasti, kam Druhý vatikánský koncil nepronikl, a že v našich řadách sem tam slyšíme neplodné úvahy na téma „ten špatný svět a ti zvrácení lidé“. Především o těchto aspektech pojednával zmíněný úryvek z Katolického týdeníku. Úmysl někoho urazit zde rozhodně nebyl.

Kateřina Tetivová
redaktorka KT

Janem Pavlem II. Myslím, že všichni jsme ve zvláštní usebranosti prožili mši svatou v bezprostřední blízkosti stříbrné rakve s kostmi svatého Jakuba Zebedea, zvěstovatele evangelia ve Španělsku a prvního popraveného apoštola.

Nejnáročnější etapa bezesporu vedla ze Santiaga do Paříže - na 1800 km jsme potřebovali 32 hodin jízdy (včetně zastávek na krátký odpočinek a pouti ke hrobu sv. Bernardety v Nevers, jejíž neporušené tělesné pozůstatky odpočívají ve skleněné rakvi).

V Paříži jsme nemohli opomenout zastávku u Eiffelovy věže a pak už nás čekala kaple sester vincentek na Rue du Bac, v níž se zjevila Panna Maria roku 1830 sv. Kateřině Labouré. Přála si, aby se razily medaile, dnes nazývané „zázračné“, které ukazují Pannu Marii jako tu, jejíž ruka proudí Boží milostí do světa. Slovenská sestra Marie Adéla, členka pařížské komunity sester vincentek, nám pak vypravovala o zázračném uzdravení ochrnutlého šestiletého děvčátka z Brazílie u židle, na níž při zjevení kdysi seděla nejsvětější Panna.

a pak už přes Lucembursko a Německo hajdy domů. Týden jarních prázdnin byl přečpaný zážitky nejen s významnými místy, ale také s mnoha láskyplnými a pohostinnými lidmi z Německa, Francie a Portugalska.

P. Filip M. Stajner OP

Za dva roky čtyři kněžská povolání

Náš otec biskup Josef Koukl ve vánočním rozhovoru, zveřejněném v deníku Blesk, dostal také otázku: „Co vás nejvíce trápí?“ Odpověď zněla: „Nedostatek kněží.“ Z mladoboleslavské farnosti přichází v tomto směru radostná zpráva, uvedená v nadpise: Za poslední dva roky jsou zde čtyři kněžská povolání.

Dva mladí muži již studují v teologickém konviktu v Litoměřicích a další dva podali letos přihlášku do arcibiskupského semináře v Praze. Jeden z nich vyrůstal v tradičně katolické rodině, druhý pochází z rodiny křesťanské, kde žijí katolíci a protestanti (adventisté). Další dva jsou konvertité, kteří byli pokřtěni po roce 1989. Chci se zmínit o důležitých faktorech pro kněžská povolání.

Kněžské povolání je Božím darem

Prvním a rozhodujícím faktorem je Bůh. Kněžské povolání je Božím darem pro dotyčnou osobu, církve, diecézi i farnost. Co je kněžské povolání? Sv. otec Jan Pavel II. odpovídá: „Je to Boží zalíbení v určité osobě.“

Dalším mocně působícím činitelem je

(dokončení na další straně)

modlitba. „Proste Pána žně, ať vyšle dělníky na svou žně.“ (Mt 9, 38), vybízí nás Spasitel. V duchu této výzvy se modlí věřící v Mladé Boleslavi denně před ranní i večerní mši sv. z kancionálu modlitbu za kněžská a řeholní povolání, za apoštolského ducha povolání.

Je tu i lidský faktor

Kromě faktorů božských nelze ovšem opomenout ani faktory lidské. Vždyť kněžské povolání pochází od Boha, ale souhlas od člověka.

Takovým podporovatelem růstu semen povolání je život farního společenství. Život, který stále čerpá z Božího slova a svátostného Krista. Těžko bychom např. mohli očekávat kněžská povolání z takového Turecka, které je asi z 97% mohamedánské.

Začal jsem úvahu radostnou skutečností čtyř kněžských povolání z farnosti. V závěru ovšem cítím potřebu uvést poznámku jednoho z věřících mladoboleslavské farnosti: „Je to krásné - čtyři kněžská povolání, jenže - nestanou se generály bez vojska, když budou působit na vesnicích a malých městech?“ K tomu jsem poznamenal: „Otec biskup jistě odpovědně rozhodne, kam je pošle.“ Musíme ovšem přiznat, že záležitost získání lidí pro víru je v naší diecézi naléhavá. Je bolestné, že Ježíšova slova: „...žně je veliká“ (Mt 9, 37) v našich poměrech neplatí. Vystává tím aktuálnější úloha pochopení „znamení času“ (Mt 16, 3) k nové evangelizaci. V apoštolské exhortaci papeže Pavla VI. Evangelii nuntiandi čteme: „Evangelizace je ve skutečnosti milost a povolání církvi vlastní, její nejhlubší identita. Církev existuje, aby evangelizovala.“

Naši biskupové v pastýřském listě k 9. roku Desetiletí duchovní obnovy národa mj. vybízejí k aktivní evangelizaci každého z nás. Připomínají, že je nemyslitelné, aby ten, kdo uvěřil v Krista a přijal jeho evangelium, se také nestal jeho hlasatelem. Konstatují, že evangelium nesmíme vnucovat, ale musíme je nabízet. Naplňujeme tento pokyn svých pastýřů? Odpověď na tuto otázku by měla mít důležité místo v našem denním zpytování svědomí. Ať každý z nás uvede do života zásadu, kterou se řídil sv. Pavel, sv. Cyril a Metoděj, sv. Ignác z Loyoly, sv. Dominik a mnoho dalších světců a světic: „Pracovat tak, jako by všechno záleželo jen na nás, a při tom se modlit, jako by všechno záleželo jen na Bohu.“

P. Václav Hlouch
Mladá Boleslav

Litoměřické pašije 1974

*Maminko, k věži katedrály vzlétl černý pták,
snad černá labuť s křídly rozpjatými
a kroužil kolem dlouho tak,
že slunce v jeho svitu zaclonil.*

*Ne, moje malá, kdyby to byl pták,
už by si letem krouživým křídla
za celý den unavil,
to závoj smutku naši katedrálu zahalil.*

Do příprav pašijových zpěvů náhle zazněl hlas:

*Zemřel nám otec kardinál, jak svíce zhas...
Po těžké cestě došel do náruče Boží
a hlavu dnes už netíží mu hloží ...*

*My děti diecéze samy již
s Ježíšem do Getseman půjdeme,
Pilátův rozsudek a kříže tíž
až na Golgotu ponese.*
K té cestě dá nám sílu Matka Bolestná.

*Ted' ruce sepneme a za jas Světa,
jež osnilo jitro nedělní,
pro duši Štěpánovu prosíme!
Až projdem cestou kříže poslední,
i nad tou naší brázdou zas se rozední...*

Už víc než dvě desítky let odnesla řeka pod naší katedrálou ode dne, kdy otec kardinál Štěpán Trochta byl povolán na věčnost. Pro něho byla smrt opravdu vysvobození z těžké, bolestné cesty za Kristem, pro nás, pro děti litoměřické diecéze, začátek dlouhé cesty bez biskupa... Ale s hlubokou vděčností si vždy znovu uvědomujeme, že na té cestě, kterou jsme prošli, nás provázela a dávala nám stále sílu Matka Bolestná, Maria.

Mohli jsme poznávat její mateřskou péči a lásku v každodenních starostech, mohli jsme poznávat obdivuhodnou moc její přímluvy u Pána. Pro svou bolestnou jednotu s trpícím Kristem ve vrcholné chvíli výkupné oběti na Kalvárii stala se v Janovi nejen naší Matkou, ale Prostřednicí všech milostí, které Ježíš získal. Stále znovu kráčí dějinami, aby byla tam, kde mystické tělo Ježíšovo - církev - trpí. Aby posilovala víru, vlévala naději, zahrnovala láskou a učila trpělivosti. Aby znovu a znovu vybízela své děti k věrnému plnění Boží vůle.

Nebylo snadné v podmínkách totality, zvláště v „kamenolomu“ naší diecéze, žít

věrně v rodinách, v prostředí hlídaném StB, pod hrozbami církevních tajemníků, v poušti nevíry a nepřátelství. Ale přesto se z troskek zvedaly kostely a v dětských duších se zažihaly plamínky Světa. A když jsme Marii, naší milé Matce a vítězné Královně v malé kapličky pod Sněžnou horou v říjnu 1988 zasvětili naši diecézi a prosili o biskupa, protože jsme byli jako ovce bez pastýře, splnila Maria naše prosby a přimlouvala se za nás, takže už v srpnu následujícího roku se rozezněly zvony katedrály a Dómské náměstí zaplněné do posledního místečka vítalo s nadšením našeho otce biskupa Josefa. Bylo to ještě pod značným dohledem státní bezpečnosti, ale konec totality (jako všech mocností bez Boha), byl již blízko.

Dál jsme prosili: „Maria, buď s námi stále v naší zemi v srdci Evropy!“ A v krátké době jsme mohli zpívat Magnificat, protože na přímluvu Mariinu nám učinil podivuhodné věci ten, který je mocný. Svatořečení Anežky České, jejíž drobné krůčky prošly naší diecézí před staletími a která nám, našemu národu přinesla v listopadu toho roku svobodu.

Svatořečení Zdislavy, paní svatého života, žijící zde na severu Čech věrně svůj život manželky a matky, život lásky a oběti nejen pro svoji rodinu, bylo a je pozhnáním pro celý kraj.

Znovu a znovu je však třeba prosit, aby Maria vedla k svému Synu lidí, jejichž srdce vnější nesvobodou ztvrdla v kámen sobectví, lhotejnosti a necitelnosti.

Je třeba obětavou láskou proměňovat šed' všedních dnů zvláště v rodinách. Je třeba předávat dětem, budoucnosti církve i národa, světlo víry na křížové cesty života, po kterých je nezbytné jít s Marií za Kristem. Je potřebné, nanejvýš potřebné dávat všem naději, že všechny věrné čeká jas velikonočního jitra!

Maminky, to je váš největší, prvořadý životní úkol. Je nadmíru těžký, je třeba jej denně trpělivě plnit obětavou láskou, modlitbou i postem. Lidské síly na to nestačí, ale s Pannou Marií, svatou Anežkou a svatou Zdislavou můžeme jít všichni náročnou cestou za Kristem - a vždy bude naše snahy provázet pomoc a pozhnání.

Marie Horníčková